

Epinfo

Az OEK tájékoztatója
az influenza surveillance
2015/2016. évi
eredményeiről 421

Tájékoztatás
engedélyezett
fertőtlenítőszeréről 427

Fertőző
betegségek
adatai 428

Epidemiológiai Információs Hetilap

HAZAI INFORMÁCIÓ

AZ ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT TÁJÉKOZTATÓJA AZ INFLUENZA SURVEILLANCE 2015/2016. ÉVI EREDMÉNYEIRŐL

Információs rendszer

Az influenzaszerű megbetegedések hetenkénti előfordulására vonatkozó adatok gyűjtése és elemzése a 2015. év 40. hetétől a 2016. év 20. hetéig tartott.

A szezonban összesen **1 383 házi orvos** (az összes praxis 21,8%-a) **vett részt az influenza-figyelőszolgálatban**. 686 felnőtt, 373 gyermek és 324 vegyes házi orvosi praxist ellátó orvos jelentette hetenként **a lakosság több mint egyötödére (21,7%) vonatkozó betegforgalmi adatokat**, valamint az **influenzaszerű megbetegedés miatt orvoshoz fordulók számát** korcsoportok szerint. A figyelőszolgálatban résztvevő orvosok közül 100 volt az úgynevezett „őrszem” (**sentinel**) **orvosok** száma, akik a betegforgalmi adatok mellett rendszeresen (hetente maximum kétszer) **végeztek** a betegeknél **virológiai vizsgálatot** is az influenzaszerű megbetegedések kórokozójának meghatározása céljából.

A házi orvosok a betegforgalmat, az influenzaszerű tünetekkel orvosnál jelentkezők számát korcsoportonként napi bontásban, minden hétfőn 12 óráig telefonon vagy elektronikusan jelentették a rendelő telephelye szerint illetékes fővárosi kerületi/járási hivatal népegészségügyi osztályának, ahol az adatokat legkésőbb kedd 12 óráig rögzítették az EFRIR Influenza alrendszerben.

A súlyos, szövődménnyel járó influenza megbetegedésekre, továbbá az influenzával összefüggésbe hozható halálesetekre vonatkozó adatgyűjtés a 2015/2016. évi szezonban sem történt.

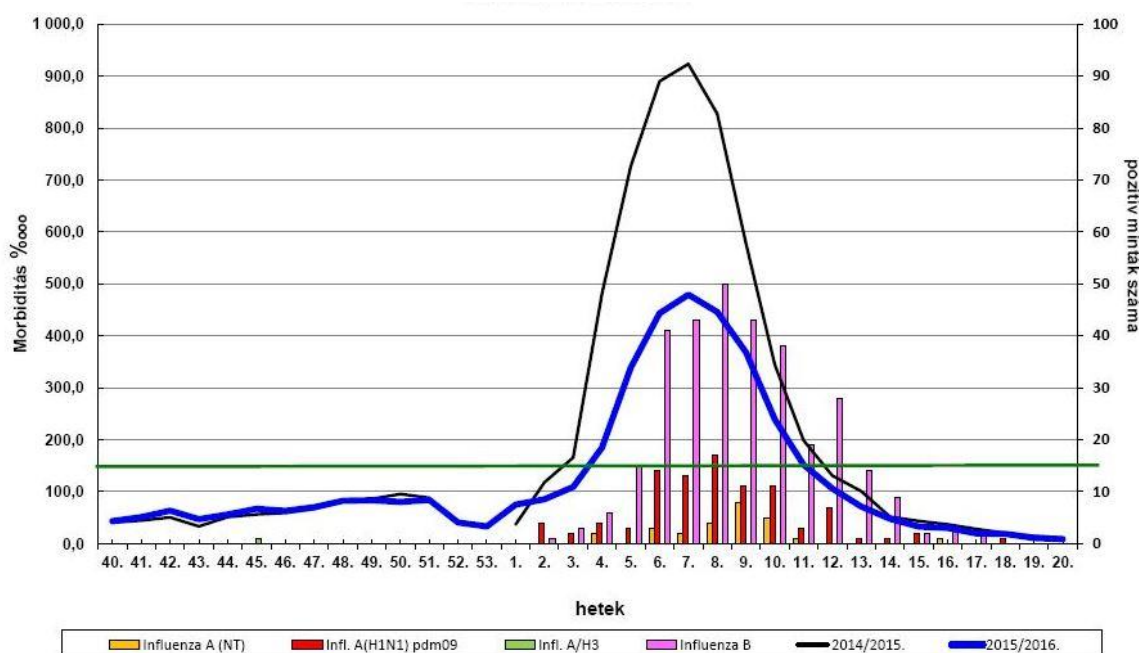
Az influenza-aktivitás főbb jellemzői

2015 októberétől 2016. január végéig az influenzavírusok okozta megbetegedések szórványosan fordultak elő. Az influenzás panaszok miatt orvoshoz fordulók száma a 2016. év első hetétől kezdődően hétről-hétre emelkedett. Az országos morbiditás értéke a 4. héten lépte át a járványos küszöböt (150 beteg/100 000 lakos/hét). A járvány a 7. naptári héten 479 beteg/100 000 lakos/hét orvoshoz fordulási gyakorisággal érte el a maximumát, és a heti betegszám folyamatos csökkenése után a 11. héten ért véget. A legtöbb influenza-pozitív beteget a 8. héten diagnosztizálták. A járvány időbeli lefolyása hasonló volt, mint az előző szezonban, azonban a morbiditás - az előző szezonban tapasztalt igen magas értékhez viszonyítva - lényegesen alacsonyabbnak bizonyult. (1. sz. ábra)

A surveillance adatok alapján megállapítható, hogy **a 2016. év 4-11. hete között az egész országra kiterjedő, közepes intenzitású influenza B járvány bontakozott ki.** Ezen időszak alatt az influenzaszerű tünetekkel orvoshoz fordulók becsült száma **261 270 fő volt.**

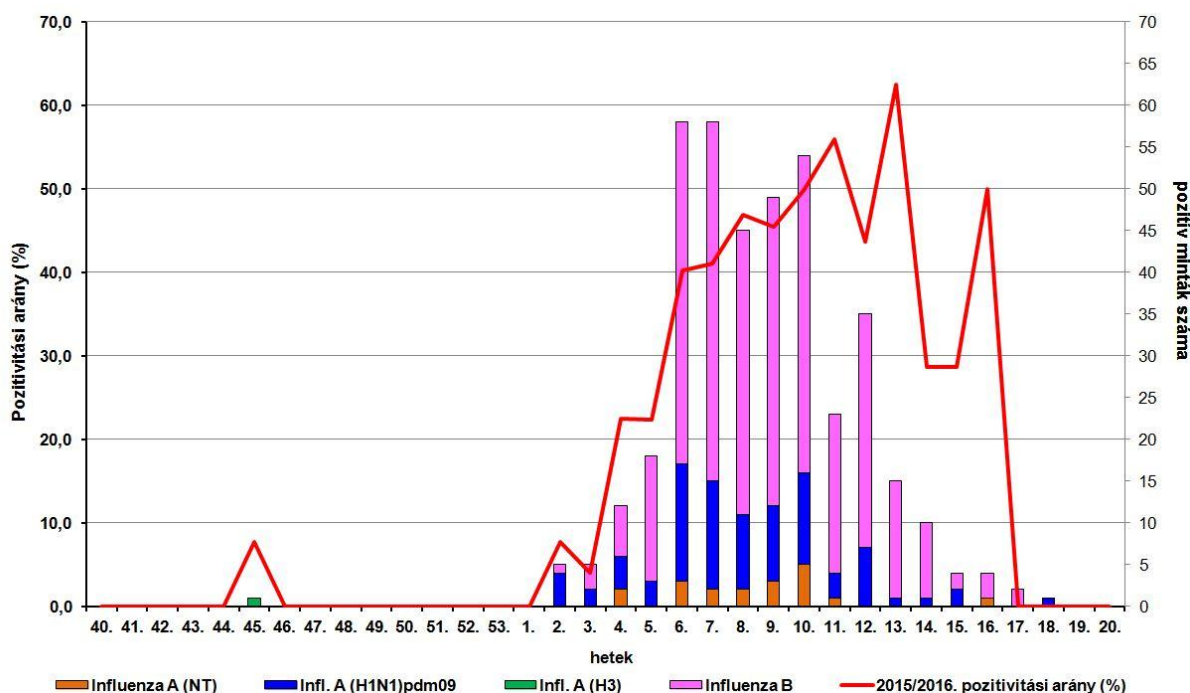
1. sz. ábra

Influenzaszerű megbetegedés miatt orvoshoz fordulók száma 100.000 lakosra, és az influenza-pozitív minták száma Magyarország, 2015. 40. hét - 2016. 20. hét

2. sz. ábra

**A sentinel influenza-positív minták száma és az influenza-positivitási arány
Magyarország, 2015. 40 – 2016. 20. hét**

Az influenza-positivitási arány azt mutatja meg, hogy adott héten a sentinel orvosoktól érkezett minták hány százaléka bizonyult influenza-positívnek. A kapott eredmények alapján állapítható meg, hogy az influenzaszerű megbetegedések háttérében milyen szerepet játszanak az influenzavírusok. A 2015/2016. szezonban az influenza-positivitási arány a 13. héten volt a legmagasabb (62,5%), de a 10-11. hét között és a 16. héten is az influenzaszerű megbetegedés miatt vizsgált betegek több mint felében influenzavírus-fertőzést mutattak ki. **(2. sz. ábra)**

Területi érintettség

A járvány Magyarország valamennyi közigazgatási területét érintette. **A becsült kumulatív morbiditás** Heves (5,0%), Pest (4,3%) és Jász-Nagykun-Szolnok megyében (3,9%) volt a **legmagasabb**. Ez azt jelenti, hogy a járvány ideje alatt ezen a három területen **a lakosság 3,9-5,0%-a** fordult orvoshoz influenzaszerű megbetegedés miatt. A legkevesebb megbetegedést Csongrád és Tolna megyében regisztrálták, ahol a lakosság 1,1%-a jelent meg orvosnál influenzás panaszok miatt.

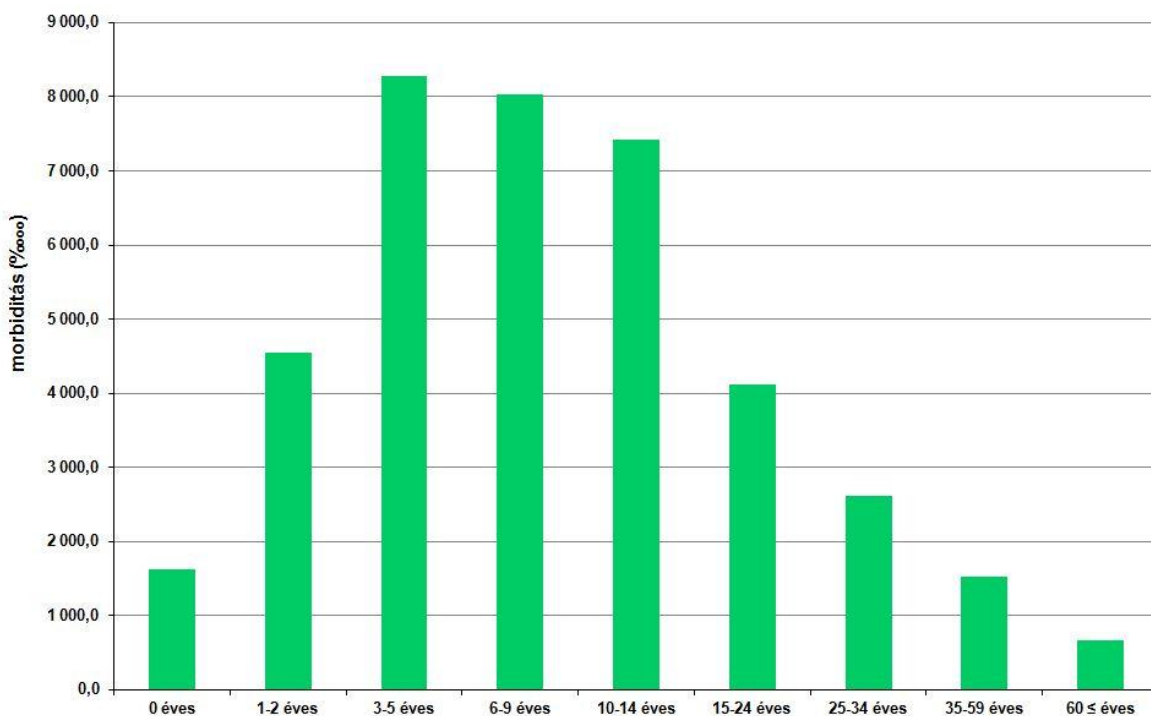
Életkor szerinti jellemzők

A járvány során megbetegedettek 13,5%-a a 0-5 évesek, 30,0%-a a 6-14 évesek, 31,5%-a a 15-34 évesek, 18,5%-a a 35-59 évesek, 6,5%-a pedig a 60 éven felüliek közé tartozott. A megbetegedések 43,5%-a a 15 éven aluli gyermekek között fordult elő.

Az influenzaszerű megbetegedések becsült **előfordulási gyakorisága a 3-5 és a 6-9 évesek között volt a legmagasabb**: 100 000 azonos korcsoportba tartozó gyermek közül 8 285, illetve 8 025 fő betegedett meg. Magas volt még a megbetegedési arány a 10-14 évesek körében is 7 423 fő/100 000 lakos. A csecsemők (1 626,9‰) és 60 évesnél idősebbek között fordult elő legritkábban a betegség (659,3‰). **(3. sz. ábra)**

3. sz. ábra

Influenza becsült morbiditása korcsoportonként 100 000 lakosra a járvány ideje alatt Magyarországon (2016. 4-11. hét)

Közösségi járványok

A **szezonban 58 közösségi járványt** jelentettek Budapestről és 12 megyéből. A járványok egy bölcsődét, 26 óvodát, 23 általános iskolát, két általános és középiskolát, egy gimnáziumot, 3 kórházat és egy-egy fogyatékos otthont illetve szociális intézményt érintettek. 38 esetben történt mintavételezés, **21 esetben az influenza B vírus** kóroki szerepét igazolták.

Viológiai adatok

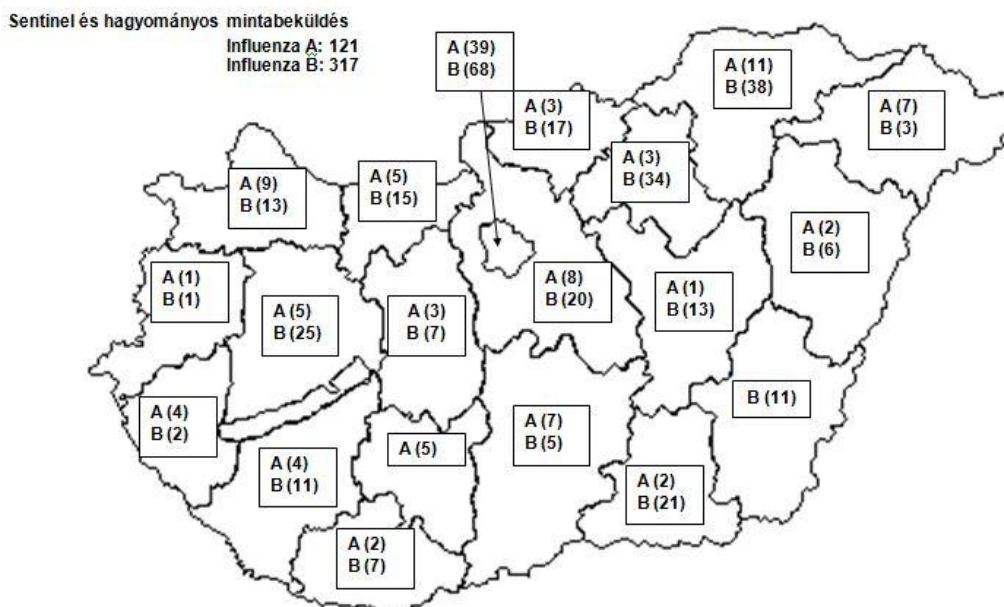
A 2015/2016-os szezonban a VTM-ben (Vírus Transzport Medium) a Nemzeti Influenza Referencia Laboratóriumba érkezett 1 579 orr/garat és 134 egyéb (BAL, metszet, aspirátum, köpet stb.) minta 51,8%-a (888) származott sentinel orvosoktól, 48,2%-a a hagyományos beküldésből (825). A kórokozók detektálására használt nukleinsav kimutatási módszer a real-time, multiplex RT-PCR metodika volt. A pozitív minták számát és beküldő szerinti területi megoszlását a **4. sz. ábra** szemlélteti.

121 főnél **influenza A** [1 influenza A(H3), 94 influenza A(H1N1)pdm09, 26NT], 317 főnél **influenza B** fertőzést igazoltak. Harmincnyolc betegnél **RSV**, kilencnél **Adenovírus** kóroki szerepét állapították meg. Az azonosított influenzavírusok **72,4%-a influenza B, 27,6%-a influenza A** vírus volt. (**1. sz. táblázat**)

A szezon egész ideje alatt jelentős B vírus dominancia volt megfigyelhető. Az influenza B vírusok 92,1%-a a **B (Victoria)**, 7,3%-a a **B (Yamagata)** vonalhoz tartozott.

4. sz. ábra

Viológiai vizsgálattal igazolt influenza-pozitív minták száma megyénként, 2015. év 40. – 2016. év 20. hét

A tájékoztatást adta: **Dr. Molnár Zsuzsanna főorvos,**
Kaszás Katalin járványügyi felügyelő
Dr. Csohán Ágnes osztályvezető főorvos
OEK Járványügyi osztály

Rózsa Mónika szakmikrobiológus, Dr. Kis Zoltán osztályvezető
OEK Légúti vírus osztály

1. sz. táblázat

Virologiai vizsgálatra érkező légúti minták megoszlása a beküldő és a kimutatott vírusok szerint,
Magyarország, 2015. év 40. hét - 2016. év 20. hét

Beérkezett minták típusa	Beérkezett minták száma	Nem megfelelő minta	influenza A H1	influenza A H1pdm	influenza A H3	influenza A NT	influenza B Y	influenza B V	influenza B NT	RSV	Adeno- virus	Para- influenza	HMPV	Boca- virus	Rhino- virus	Corona- virus
Sentinel minták	888	7	0	56	1	16	15	212	0	19	9	0	Surveillance rendszerben nem finanszírozott vizsgálatok			
Nem sentinel minták	825	7	0	35	0	13	8	80	2	19	0	0	1	0	6	0
Csak a beküldő kérésére végzett vizsgálatok																
Összesen	1 713	14	0	91	1	29	23	292	2	38	9	0	1	0	6	0

TÁJÉKOZTATÁS ENGEDÉLYEZETT FERTŐTLENÍTŐSZEREKRŐL

A fertőtlenítőszer neve	Forgalmazó (neve, címe)	Hatóanyag	Felhasználási terület	Alkalmazási koncentráció	Behatási idő	Antimikrobiális spektrum
XEVEX fertőtlenítő szanitertisztító	Clean Center Kft. 1165 Budapest, Margit u. 114.	Benzil C12-16 alkil-dimetil, klorid.	professzionális	100%	1-15 perc	B (MRSA), F, V (HBV/ HIV).
Tempo gyorsfertőtlenítő	Clean Center Kft. 1165 Budapest, Margit u. 114.	Izopropanol, benzil C12-16 alkil-dimetil, klorid.	professzionális	100%	hagyni rászáradni (kb. 5 perc)	B, Y.
Dodacid fertőtlenítő szanitertisztító	Clean Center Kft. 1165 Budapest, Margit u. 114.	Benzil C12-16 alkil-dimetil, klorid.	professzionális	100%	2 perc	B, F.
Perlasol kézfertőtlenítő folyékony szappan	Satina Gold Kft. 6800 Hódmezővásárhely Erzsébeti út 12.	Klórhexidin-diglükonát, didecil-dimetil-ammónium-klorid, benzalkónium-klorid.	professzionális és lakossági	100%	30 másodperc	B, F.
KLINIKO-SOFT fertőtlenítő kéztisztító szappan	Clean Center Kft. 1165 Budapest, Margit u. 114.	Benzil C12-16 alkil-dimetil, klorid, klórhexidin-diglükonát.	professzionális	100%	30 másodperc	B, Y.
KLINIKO-SEPT fertőtlenítő kéztisztító szappan	Clean Center Kft. 1165 Budapest, Margit u. 114.	Benzil C12-16 alkil-dimetil, klorid, klórhexidin-diglükonát.	professzionális	100%	30 másodperc	B (MRSA), F, V.
Anti-Germ Foam DES tisztító és felület fertőtlenítőszer	Anti-Germ Hungary Kereskedelmi Kft. 4400 Nyíregyháza, Rákóczi u. 98.	Didecil-dimetil-ammónium-klorid.	professzionális	3%	30 perc	B
HANDSAN	TEKRO HungaryKft. 4032 Debrecen, Andaházi utca 11.	Propan-2-ol	professzionális	100%	30 másodperc	B, Y
				100%	1 perc	V

Jelmagyarázat: B = baktericid, Bsz = bakteriosztatikus, F = fungicid, V = virucid, Vsz. = szelektív virucid, T = tuberkulocid, Y = yeasticid, S = sporocid, SC = Clostridium difficile spóraölő, A = algicid, M = mikobaktericid * = tisztasági kézmosás és szárásra történés után

A tájékoztatást adta: OEK Dezinfekciós osztály, dr. Milassin Márta osztályvezető, dr. Székely-Andorkó József biológus

HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2016. augusztus 22-28.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális bakteriális fertőző betegségek** közül a **campylobacteriosis** megbetegedések száma másfélszeresére emelkedett az előző héten regisztrálthoz képest és lényegesen meghaladta a 2010-2014. évek azonos hetére számított középértéket. A legtöbb megbetegedés a közép-magyarországi régióban és Baranya megyében került a nyilvántartásba. A bejelentett **salmonellosisok** száma kissé csökkent az előző hetihez képest, ugyanakkor a korábbi évek azonos időszakát jellemző medián másfélszeresét érte el. A megbetegedések több mint felét a közép-magyarországi régióban, Nógrád, Fejér és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében jelentették.

A **rotavírus-gastroenteritis** megbetegedések száma az elmúlt két hétben folyamatosan emelkedett: míg a 33. héten 48-ról 59-re, a 34. héten 59-ről 88-ra, 49%-kal nőtt. A bejelentések több mint harmada Pest, Heves és Nógrád megyéből érkezett.

A héten **két új közösségi gastroenteritis-járványt** jelentettek, egyik sem volt tömeges méretű.

Egy **Fejér megyei** étterem dolgozói és vendégei körében augusztus 23-25. között **17 fő** (9 vendég, 8 dolgozó) betegedett meg gastroenteritis tüneteivel. Jellemző tünetek: hányinger, hányás, hasmenés, hasi görcs, hőemelkedés, láz, fejfájás, végtag és ízületi fájdalom. Kórházi ápolásra hat fő szorult. Az exponáltak száma 52 fő (31 fogyasztó, 21 dolgozó). 12 vizsgálatra küldött székletmintából öt esetben **S. Enteritidis** tenyésztett ki. A kórokozót az étteremben készített **galuska** közvetítette: a betegek valamennyien fogyasztották, köretként vagy tojásos nokedliként. A vendéglátóhelyet az Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztály munkatársai bezárták, az ételminták és a nyersanyagként felhasznált tojástétel maradékának laboratóriumi vizsgálata folyamatban van.

A 35. héten, augusztus 29-én értesült az Esztergomi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya arról, hogy Komárom-Esztergom megyében egy 27-én tartott esküvőt követően, augusztus 28-30. között a 61 résztvevő közül **26 főnél** jelentkeztek gastroenteritis tünetei: magas láz, hányás, híg, vizes, bűzös hasmenés, hasi görcsök.

Három fő kórházi ellátásban részesült. Az esküvőn a résztvevők a rendezvény helyszínénél szolgáló kultúrház tálalókonyhájában sütöttek, főztek. Másnap is ettek az ételekből. A járványügyi vizsgálat, a fogyasztási anamnézisek kikérdezése, 19 székletminta és 12 ételminta mikrobiológiai vizsgálata folyamatban van.

A **virális hepatitisek** száma megegyezett az előző héten jelentettel. **11 hepatitis A** megbetegedést regisztráltak, öt közülük Heves megyei megbetegedés volt. A **HEV hepatitisek** száma háromról nyolcra emelkedett, egy megbetegedés etiológiája még nem ismert.

A **légúti fertőző betegségek** járványügyi helyzete az évszagnak megfelelően kedvező volt: mind a **scarlatina**, mind a **varicella** megbetegedések száma az utóbbi hetekhez hasonlóan alacsony volt. **Védőoltással megelőzhető fertőző betegséget** a héten nem regisztráltak. Így az 1-34. héten bejelentett esetek száma 12-re emelkedett, melyek közül kilenc hazai eredetű volt.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** csoportjában **öt purulens meningitis**, illetve a **két meningitis serosa** megbetegedés került a nyilvántartásba, a kórokozók meghatározása még nem zárult le. **Nyolc encephalitis infectiosa** megbetegedést regisztráltak, hatot **Nyugat-nílusi vírus** okozott. A betegek közül hárman budapesti, ketten Pest megyei lakosok voltak.

A **Lyme-kór** megbetegedések száma emelkedett, ugyanakkor azonos volt a két héttel korábbival. Az év eleje óta regisztrált megbetegedések száma 1003, amely gyakorlatilag azonos volt a korábbi évek első 34 hetét jellemző mediánnal (1022).

A héten egy menekült státuszú, tünetmentes öt éves etióp fiúgyermek székletszűrő vizsgálata során **Giardia lamblia** fertőzést igazoltak.

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notifiable communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

34/2016. sz. heti jelentés (weekly report)

2016.08.22-28.

Betegség Disease	34. hét (week)			1 - 34. hét (week)		
	2016.08.22 - 2016.08.28.	2015.08.17 - 2015.08.23.	Medián 2010-2014	2016.	2015.	Medián 2010-2014
Typhus abdominalis	-	-	-	1	-	-
Paratyphus	-	-	-	2	-	1
Anthrax	-	-	-	1	-	-
Botulizmus	-	-	-	7	12	4
Campylobacteriosis	233	101	130	6 117	5 577	3 983
Salmonellosis	176	81	113	3 480	3 272	3 100
Shigellosis	-	-	1	16	9	20
Pathogen E.coli által okozott megbet.	11	3	●	112	76	●
Yersiniosis	1	-	-	52	21	47
Rotavírus-gastroenteritis	88	63	●	4 600	6 478	●
Cryptosporidiosis	-	-	-	9	61	6
Giardiasis	5	2	1	91	82	45
<i>Hepatitis infectiosa</i>	20	18	7	634	983	328
Hepatitis A	11	12	6	256	619	111
Hepatitis B (heveny)	-	-	1	47	48	52
Hepatitis C (heveny)	-	1	1	54	45	36
Hepatitis E	8	1	1	181	94	61
Hepatitis inf. k.m.n.	1	4	1	96	177	70
Pertussis	-	-	-	5	11	13
Scarlatina	18	4	11	3 206	1 702	1 907
Morbilli	-	-	-	-	1	2
Rubeola	-	-	-	8	11	11
Parotitis epidemica	-	-	-	22	14	26
Varicella	77	44	76	29 718	33 822	30 163
Legionellosis	1	1	-	44	55	26
Meningitis purulenta	5	3	1	153	186	157
Meningitis serosa	3	-	1	81	62	47
Encephalitis infectiosa	8	1	2	64	63	59
Lyme-kór	60	53	37	1 003	904	1 022
Listeriosis	2	2	-	17	32	9
Leptospirosis	-	-	2	3	8	7
Ornithosis	1	-	-	46	22	17
Q-láz	1	1	-	41	32	29
Tularemia	-	-	1	11	53	18
Tetanus	1	-	-	2	-	2
Hantavírus-nephropathia	-	-	●	1	3	●
Vírusos haemorrh. láz*	-	-	●	19	9	●
Malária*	-	-	1	13	10	5

(+)
(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

(●) Nincs adat - No data available

A statisztika készítés ideje: 2016.08.30.

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

MINISTRY OF HUMAN CAPACITIES

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notifiable communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

34/2016. sz. heti jelentés (weekly report)

2016.08.22-28.

Terrület (Territory)	Campylo- bacteriosis	Salmonel- losis	Rotavirus- gastroenteritis	Hepatitis infectiosa	Hepatitis A	Scarlatina	Varicella	Meningitis purulenta	Meningitis serosa	Enceph. infectiosa	Lyme-kór
Budapest	42	30	7	4	2	15	30	1	1	3	6
Baranya	22	8	1	2	-	-	-	1	-	-	1
Bács-Kiskun	12	11	6	1	1	-	3	-	-	-	1
Békés	8	10	7	-	-	-	3	-	1	-	5
Borsod-A.-Z.	12	6	2	4	1	-	7	-	-	-	5
Csongrád	16	12	1	-	-	-	3	-	-	-	1
Fejér	12	15	4	-	-	1	-	-	-	1	7
Győr-M.-S.	12	3	4	-	-	1	4	1	-	-	-
Hajdú-Bihar	14	7	7	-	-	-	4	-	-	-	2
Heves	2	6	11	5	5	-	1	-	-	-	-
Jász-N.-Sz.	4	4	5	-	-	-	2	-	-	-	1
Komárom-E.	9	5	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Nógrád	6	16	10	1	1	-	-	-	-	-	8
Pest	23	15	12	1	1	1	8	1	-	3	6
Somogy	5	3	-	1	-	-	2	-	-	-	7
Szabolcs-Sz.-B.	16	15	7	-	-	-	9	1	1	-	1
Tolna	5	4	1	-	-	-	1	-	-	-	-
Vas	2	3	2	1	-	-	-	-	-	-	3
Veszprém	6	2	1	-	-	-	-	-	-	1	2
Zala	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen (Total)	233	176	88	20	11	18	77	5	3	8	60
Előző hét (Previous week)	162	195	59	20	13	16	70	3	2	5	44

(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

A statisztika készítés ideje: 2016.08.30.

Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a Centers for Disease Control and Prevention-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;

www.antsz.hu/oek

az ÁNTSZ dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

Elektronikus **Epinfo**-hírlevélre történő feliratkozás: epiujsg@oek.antsz.hu

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1437 Budapest, Pf. 777.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujsg@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. **Epinfo** a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az **Epinfo**. **Epinfo** 2003; 1:1-2.)

Országos tisztifőorvos:

Dr. Szentés Tamás

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: Dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: Dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: Dr. Kurcz Andrea

Technikai szerkesztő:

Báder Mariann

ÁNTSZ OTH Nyomda

Nyomdavezető: Novák Anikó

ISSN 2061-0947 (Nyomtatott)

ISSN 2061-0955 (Online)